

Asia: VM003:00/2017 VM/155/03.01.00/2018

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi digitaalisten palvelujen tarjoamisesta sekä sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 5 §, 6 § ja 7 §:n 1 momentin kumoamisesta

1. Yleiset kommentit lakiehdotuksesta

Lakiehdotus toteuttaa hyvin saavutettavuusdirektiivin sekä edistää YK:n vammaissopimuksen veloitteiden täyttämistä Suomessa. Vaikka saavutettavuusvaatimusten noudattaminen ei takaa palvelun saavutettavuutta kaikille käyttäjille, sääntely asettaa soveltamisalaan kuuluvien verkkosivustojen elinkaaren hallinnalle yhtenäiset saavutettavuuden huomiointia koskevat vähimmäisvaatimukset, joiden toteutuminen tukee myös vaikeammin normitettavan helppokäyttöisyyden huomioimista verkkopalveluissa.

2. Kommentit lakiehdotuksen pykäliin ja yksityiskohtaisiin perusteluihin

1 luku: Yleiset säännökset

Saavutettav/uusvaatimusten soveltamisallan laajentaminen vahvoihin sähköisiin tunnistuspalveluihin sekä yleisölle tarjottaviin sähköisiin finanssipalveluihin tukee merkittävästi kansalaisten yhdenvertaisuuden toteutumista. Kansalaisen arjen kannalta keskeisten palveluiden saavutettavuusveloitteet on perusteltua sisällyttää nimenomaan digitaalisia palveluita koskevaan erityissäädökseen. Näin varmistetaan, että sähköisten palveluiden saavutettavuusvaatimukset ovat yhdenmukaiset palvelusta ja palveluntarjoajasta riippumatta. Tulevan esteettömyysdirektiivin (European Accessibility Act) sähköisille palveluille asettamat vaatimukset tulevat hyvin todennäköisesti olemaan yhdenmukaiset saavutettavuusdirektiivin vaatimusten kanssa.

2 luku: Viranomaisten digitaalisten palvelujen järjestäminen yleisölle

-

3 luku: Digitaalisten palvelujen saavutettavuus

-

4 luku: Saavutettavuusvaatimusten valvonta ja oikeussuoja

Saavutettavuusvaatimukseen liittyvien standardien tai niiden osien kääntäminen kansallisille kielille on perusteltua osoittaa viranomaisen tehtäväksi. Järjestelyllä turvataan viranomaisen tosiasiallinen mahdollisuus osallistua sitovaan sääntelyyn liittyvien saavutettavuuden standardien kehittämiseen.

5 luku: Erinäiset säännökset

Ehdotuksen siirtymäsäännöksen määräajat perustuvat implementoitavan direktiivin asettamaan minimitasoon.. Mobiilisovellukset tulisi saada saavutettavuusvaatimusten piiriin samanaikaisesti kuin ennen 23.9.2018 julkaistut verkkosivustot eli 23.9.2020. Muutoksella yksinkertaistettaisiin siirtymäsäännöstä ja vauhditettaisiin mobiilisovellusten saavutettavuuden kehittämistä kansallisesti. Direktiivin soveltamisalaan joka tapauksessa kuuluvien palveluiden käyttö mobiililaitteilla ja myös mobiilisovelluksilla yleistyy Suomessa vähintään yhtä nopeasti kuin jäsenvaltioissa keskimäärin, mikä aikaistaa saavutettavien mobiilisovellusten tarvetta Suomessa.

3. Kommentit vaikutusten arviointiin

Valtaosa ehdotuksen taloudellisista vaikutuksista kohdistuu verkkosivustojen kertaluonteisiin muutostöihin ja verkkosivustojen ylläpitoon liittyviin toimintatapojen muutoksiin. Saavutettavuuden osaamista on toistaiseksi tarjolla melko vähän, mikä saattaa nostaa kehittämisen, ylläpidon ja arvioinnin nykyiseen kustannustasoon Saavutettavuuden huomioinnin kustannukset tulevat todennäköisesti laskemaan huomattavasti saavutettavuuden osaamisen markkinoiden kypsyessä. Kustannuksiin voidaan vaikuttaa myös digitaalisten palvelujen sekä niiden kehittämisessä käytettävien komponenttien sektorirajat ylittävällä yhteiskehittämisellä.

4. Muut kommentit

Lakiehdotuksella parannetaan markkinoiden valmiuksia sisällyttää saavutettavuus osaksi palveluiden tavanmukaista elinkaaren hallintaa. Tämä kehitys tukee saavutettavuussäntelyn laajentamista myöhemmin valmisteilla olevassa esteettömyysdirektiivissä (EAA) sekä alentaa saavutettavuuden huomioinnin yleistä kustannustasoa.

Nummela Iiro
Näkövammaisten liitto ry